

Er mwyn datblygu dyfrffyrdd Cymru mewn modd cynaliadwy, rhaid i sefydliadau yng Nghymru ddatblygu cysylltiadau gwaith effeithiol gyda'r sectorau preifat, cyhoeddus a gwirfoddol. Trwy weithio mewn partneriaeth, gallwn ymateb i anghenion cymunedau lleol i gynorthwyo i ddarparu buddiannau economaidd, cymdeithasol ac amgylcheddol i'r ardal ehangach. Gwireddir y buddiannau hyn trwy ddwyn ynghyd ystod amrywiol o gyllid gan bartneriaethau a chan ffynonellau allanol. Mae gan Ddyfrffyrdd Prydain hanes o sicrhau cyllid gan ffynonellau yng Nghymru, yn genedlaethol yn y DU neu yn Ewrop. Mae enghreifftiau yn cynnwys:-

Adfywio

Adfywio Basn Trefor, Camlas Llangollen.

Dyfrffyrdd Prydain

Defnyddio ein cronfeydd i ddatblygu angorfeydd a chyfleusterau eraill i gychwyr.

Ymddiriedolaethau a Sefydliadau Elusenol

Ymddiriedolaeth Manifold – cyfraniad tuag at adnewyddu Loc Newhouse ar Gamlas Trefaldwyn.

Yr Ymddiriedolaeth Ddyfrffyrdd

Dehongliad ym Masn Trefor, Camlas Llangollen.

Cyngor Cefn Gwlad Cymru

Gwella mynediad o amgylch Pont Ddŵr Pontcysyllte, Camlas Llangollen.

Enfys (Cronfa Cyfleoedd Newydd)

Datblygiad Taith Gwas y Neidr – taith gylch ar gyfer cymuned leol y Trallwng.

Cronfa Ddatblygu Ranbarthol Ewrop

Gwelliannau i lwybrau halio, Camlas Mynwy ac Aberhonddu.

Cronfa Dreftadaeth y Loteri

Datblygiad Strategaeth Rheoli Cadwraeth, Camlas Trefaldwyn – i arwain gwaith adfer cynaliadwy a rheolaeth barhaus o'r ddyfrffordd hon sydd â phwysigrwydd ecolegol.

Interreg IIC

Prosiect ar y cyd i adnewyddu a datblygu Camlas Mynwy ac Aberhonddu a Chamlas Trefaldwyn, ar y cyd â phartneriaid yn Iwerddon, Gwlad Belg a'r Iseldiroedd.

Cynllun Credyd Treth Tirlenwi

Adnewyddu Lociâu Tamplin, Casnewydd.

Cyllid awdurdod lleol

Cyngor Sir Mynwy – rhoi wyneb newydd ar y llwybr halio yn Llan-ffwyst ger y Fenni.

Y Fargen Newydd

Datblygu sgiliau treftadaeth – adeiladu llifddorau yn ardal Casnewydd.

Cronfeydd Buddsoddi Preifat

Cegin Cymru, Glanfa Goetre – tŵbwyta sy'n arbenigo mewn bwyd Cymreig.

Cyfraniadau'r Sector Gwirfoddol

Adnewyddu Loc Burgedin, Camlas Trefaldwyn – cyllid a gwaith llafur gwirfoddol gan y Shropshire Union Canal Society.

Bwrdd Croeso Cymru

Mynediad i bobl ag anableddau yn Nhal-y-bont ar Wysg.

Awdurdod Datblygu Cymru

Datblygu basn angori newydd i ymwelwyr yn Llangollen

Fodd bynnag, mae'r farchnad gyffredinol am gyllid yn mynd yn fwyfwy cystadleuol. I godi arian yn llwyddiannus, mae angen cynllun clir a chymau gweithredu wedi'u targedu sydd â'r nod o ddangos yn glir bod yr amcanion a nodwyd gan y cyllidwyr arfaethedig wedi eu cyflawni.

I sicrhau bod buddiannau posib dyfrffyrdd Cymru yn cael eu gwireddu mewn modd effeithiol ac effeithlon, rhaid rhoi cynlluniau clir â chanlyniadau mesuradwy ar waith i wireddu gweledigaeth a ddatblygwyd yng Nghymru. I'r perwyl hwn, gofynnir am sylwadau ar y ddogfen gyfan. Byddem yn croesawu'n arbennig atebion i'r cwestiynau isod. Byddai'n gynorthwyol pe baech yn nodi'ch rhesymau dros eich safbwyntiau.

1. Ai'r dull strategol a amlinellir yn y ddogfen yw'r un cywir? Yn arbennig:
 - a. A yw'r prosiectau cywir i gyd wedi eu cynnwys? Os nad ydynt, pa brosiectau eraill ddylid eu hystyried?
 - b. Beth yw'r amserlen fwyaf priodol ar gyfer gweithredu'r prosiectau?
2. Sut gellid estyn cwmpas y ddogfen ei hun? Er enghraifft
 - a. Pa ddyfrffyrdd a dyfrfannau eraill ddylid eu cynnwys?
 - b. Pa gynlluniau neu brosiectau eraill ddylid eu cynnwys?
3. Sut dylem ni flaenoriaethu camau gweithredu rhwng themâu (adfywio economaidd, adfer cefn gwlad, byw'n gynaliadwy, bywiogrwydd diwylliannol, Cymru yn y byd ehangach) a rhwng prosiectau?
4. I gael y budd mwyaf posib o'n gwaith, rhaid i ni sicrhau rhyngweithio rhwng ein gweledigaeth a'r cynllun hwn â chynlluniau a rhaglenni eraill.
 - a. Pa gynlluniau a rhaglenni gan sefydliadau eraill ddylid eu hystyried?
 - b. A fyddai grŵp gwaith sy'n cynnwys y prif awdurdodau mordwyo, Cyrff Cyhoeddus a Noddir gan y Cynulliad, awdurdodau lleol a chynrychiolwyr Cynulliad Cenedlaethol Cymru yn fodd effeithiol o roi ffocws i fwy o weithgarwch?
 - c. Beth fyddai'r strwythur a'r dull o weithio mwyaf priodol ar gyfer y grŵp hwn?
 - d. Pa sefydliadau, strwythurau a mecanweithiau ddylai'r grŵp ymwneud â nhw?

Bydd Dyfrffyrdd Prydain yn cynhyrchu adroddiad ar yr ymgynghoriad gydag argymhellion o gamau gweithredu i'r dyfodol, ac yna'n adrodd ei ganfyddiadau i'r Gweinidog dros yr Amgylchedd.

Amserlen

Y dyddiad cau ar gyfer ymatebion i'r ymgynghoriad hwn yw dydd Gwener 20 Mehefin 2003.

Mae'r manylion cyswllt yn y ffurflen ymateb i'r ymgynghoriad neu'r wefan isod yn nodi sut y gallwch ddychwelyd eich sylwadau:

www.britishwaterways.co.uk/Cymru

7.1 Cynulliad Cenedlaethol Cymru

7.1.1 Cynllun i Gymru a Dysgu Byw'n Wahanol

Gall prosiectau dyfrffyrdd gynorthwyo i gyflawni'r ymrwymadau canlynol sydd wedi eu cynnwys yn y *Cynllun i Gymru*¹.

- Economi Modern
 - Cynorthwyo cymunedau i gynorthwyo'u hunain²
 - Cynllun adfer Clwy'r Traed a'r Genau
 - Gosod cyfeiriad newydd sbon³
 - Gwneud y defnydd gorau o amgylchedd naturiol Cymru o ran datblygu cynaliadwy⁴
 - Cymru a'r byd⁵
 - Hyrwyddo Cymru yn rhyngwladol a datblygu twristiaeth yng Nghymru ymhellach
 - Gwneud y mwyaf o'r cyfleoedd ddaw yn sgil cynnal y Cwpan Ryder yng Nghymru yn 2010
- Lle rydym yn byw⁶
 - Gwella'n hamgylchedd
 - Gwella bioamrywiaeth
 - Gwella mynediad y cyhoedd...sichrau'r buddiannau gorau posib i'r gymuned
 - Cefnogi prosiectau datblygu cynaliadwy gyda'r Parciau Cenedlaethol
 - Diogelu ein hamgylchedd hanesyddol
 - Codi ymwybyddiaeth am y dirwedd hanesyddol
 - Gwarchod safleoedd pwysig
 - Cadwraeth henebion, safleoedd ac adeiladau hanesyddol trwy gymorth grant
 - Cadwraeth henebion sydd dan ofal y wladwriaeth a'u cyflwyno i'r cyhoedd
- Cefnogi Cefn Gwlad Cymru⁷
 - Datblygygu gwledig
 - Datblygu incwm a swyddi mewn sectorau heblaw am amaethyddiaeth, drwy'r Cynllun Datblygu Cefn Gwlad a'r defnydd o Gronfeydd Strwythurol Ewropeaidd
 - Cynorthwyo swyddfeydd post, siopau a busnesau bach eraill cefn gwlad
 - Hyrwyddo adfywio cymunedol a datblygu gallu mewn ardaloedd gwledig
 - Cynorthwyo'r economi sy'n seiliedig ar y tir
 - Gweithio gyda phartneriaid i amrywio'r sail economaidd drwy gronfeydd y Strategaeth Datblygu Economaidd Genedlaethol, yr UE a chronfeydd eraill

7.1.2 Cymru ar ei Hennill

Bydd y cynllun hwn yn cyfrannu at y gwaith o gyflawni'r targedau dethol isod yn y Strategaeth Datblygu Economaidd Genedlaethol – *Cymru ar ei Hennill*.

- Cefnogi busnes⁸
 - Sichrau'r defnydd gorau posib o Gronfeydd Strwythurol Ewropeaidd
- Gosod cyfeiriad newydd sbon⁹
 - Gwella atyniad cefn gwlad Cymru
- Sefydlu Cymru yn y Byd¹⁰
 - Gweithredu Strategaeth Dwristiaeth Bwrdd Croeso Cymru – Gwireddu ein Potensial
- Creu Cymunedau Cryf¹¹
 - Sichrau bod cronfeydd adfywio yn cael eu defnyddio i'r eithaf
 - Ystyried ehangu ein fframweithiau adfywio is-ranbarthol
- Cefnogi Cefn Gwlad Cymru¹²
 - Gweithredu'r Cynllun Datblygu Cefn Gwlad
 - Cynyddu pwyslais ar gynlluniau amaeth-amgylcheddol
- Gweithredu'r Cynllun Datblygu Cefn Gwlad¹³

7.1.3 Cynllun Datblygu Cefn Gwlad

Gall dyfrffyrdd gynorthwyo gyda'r blaenoriaethau allweddol canlynol yn y Cynllun Datblygu Cefn Gwlad.¹⁴

- Blaenoriaeth 1 – Creu sectorau amaethyddiaeth a choedwigaeth cryfach
 - Arallgyfeirio i ddarparu gweithgareddau lluosog neu incymau amgen
 - Annog gweithgareddau twristiaeth a chrefft
- Blaenoriaeth 2 – Gwella gallu cymunedau ac ardaloedd gwledig i gystadlu'n economaidd
- Blaenoriaeth 3 – Cynnal a gwarchod yr amgylchedd a threftadaeth wledig¹⁵
 - Cynorthwyo i wneud defnydd mwy cynaliadwy o dir
 - Gwella mynediad i wasanaethau, cefnogi adfywio cymunedol a hyrwyddo cynhwysiad cymdeithasol¹⁶

7.1.4 Dyfodol Creadigol

- *Cynllun Gweithredu Blaenoriaeth 4 – Diwylliant a Chymunedau*¹⁷
 - Rôl hanfodol Awdurdodau Lleol
 - Dylai cynlluniau adfywio cymunedol gynnwys amcanion diwylliannol
- *Cynllun Gweithredu Blaenoriaeth 6 – Diwylliant a'r Economi*¹⁸
 - Gall diwylliant fod yn sbardun i ffyniant economaidd
 - Twristiaeth Ddiwylliannol – mae hanes, diwylliant iaith a ffordd o fyw yn gaffaeliadau pendant
 - Treftadaeth wledig a diwydiannol yn gymorth i werthu Cymru
 - Strategaeth Twristiaeth Ddiwylliannol y Bwrdd Croeso¹⁹
 - Gwella mynediad
 - Ychwanegu gwerth at brofiad ymwelwyr

1 Gweler Adran 3 yn gyffredinol

2 Ibid ac Adrannau 4.2.1, 4.2.4

3 Ibid

4 Ibid ac Adran 4.2.3

5 Gweler Adrannau 3.2, 3.3, 3.4.2, 4.2.4

6 Gweler Adrannau 3, 4.2.2, 4.2.3

7 Ibid ac Adran 4.2

8 Gweler Adran 3

9 Ibid ac Adran 4.2

10 Gweler Adran 3.2 yn benodol

11 Gweler Adran 3 ac Adran 4.2.1 yn benodol

12 Ibid ac Adran 4.2

13 Ibid

14 Ibid

15 Gweler Adran 4.2.3 yn benodol

16 Gweler Adrannau 4.2.1, 4.2.2, 4.2.5 yn benodol

17 Gweler Adrannau 3 a 4.2.1

18 Gweler Adran 3 ac Adran 4.2.4 yn benodol

19 Gweler Adran 2.2.1

- Datblygu cynnyrch
- Ymchwilio a datblygu marchnadoedd arbenigol

7.2 Cyrff Cyhoeddus a Noddir gan y Cynulliad

7.2.1 Bwrdd Croeso Cymru

Gall dyfrffyrdd gynorthwyo i ddiwallu amcanion canlynol strategaeth *Gwireddu ein Potensial* Bwrdd Croeso Cymru a'r *Cynllun Adfywio* i adfer cefn gwlad ar gyfer twristiaeth.²⁰

- Amcan 1 – Marchnata Cymru yn fwy effeithiol fel atyniad i dwristiaid drwy gydol y flwyddyn
- Amcan 2 – Mynd y tu hwnt i ddisgwyliadau ymwelwyr â Chymru trwy ddarparu safonau uchel a sicrhau bod buddsoddiad mewn twristiaeth yn ymateb i'w hanghenion newidiol
- Amcan 4 – Mabwysiadu dull cynaliadwy o ddatblygu twristiaeth sydd o fudd i gymdeithas, sy'n cynnwys cymunedau lleol ac yn ychwanegu at gaffaeliadau amgylcheddol a diwylliannol unigryw Cymru

Fel caffaeliadau diwylliannol, gall dyfrffyrdd gyfrannu at gyflawni amcanion Strategaeth Twristiaeth Ddiwylliannol y Bwrdd Croeso i: wella mynediad i ddiwylliant,²¹ ychwanegu gwerth at brofiad ymwelwyr, datblygu twristiaeth ddiwylliannol trwy ddatblygu'r farchnad arbenigol o ddyfrffyrdd.²²

7.2.2 Awdurdod Datblygu Cymru

Gall dyfrffyrdd fod o gymorth arbennig i strategaeth datblygu cynaliadwy y ADC yn y meysydd canlynol.

- Adeiladu Cymunedau Cynaliadwy²³
 - Defnydd o gynhyrchion/gwasanaethau Cymreig
 - Hygyrchedd²⁴
 - Gwell bywiogrwydd, atyniad a hyfywedd canol trefi
 - Ailddefnyddio safleoedd tir llwyd a hen adeiladau
 - Dylunio arfer gorau ar gyfer bioamrywiaeth a'r dirwedd²⁵
- Rheoli'r Amgylchedd ac adnoddau
 - Lleihau effeithiau aflesol
 - Creu manteision lle bynnag y bo'n bosib

O ran Cynllun Corfforaethol y ADC, gall dyfrffyrdd gyfrannu at:

- Gefnogi'r Economi Gwledig²⁶
 - Arallgyfeirio ar ffermydd
 - Rheoli amgylcheddol
 - Twristiaeth
 - Micro-fusnesau
- Cefnogaeth i gymunedau cystadleuol²⁷
 - Partneriaeth gydag Awdurdodau Lleol i weithredu cynlluniau adfywio cymunedol cyfannol

- Mentrau Trefi Marchnad a Threfi Bach a Phentrefi²⁸

7.2.3 Cyngor Cefn Gwlad Cymru

Gall dyfrffyrdd gynorthwyo i wireddu'r amcanion strategol canlynol a nodir yn *Gwell Cymru – Amgylchedd Naturiol Cymru yn 2010*.²⁹

- Cymru sy'n fwy unigryw o ran cymeriad ei thirwedd ac sy'n cynnwys mwy o fioamrywiaeth
 - Gwlyptiroedd estynedig
 - Ffermio cynaliadwy
 - Mwy o warchodfeydd natur a manau gwyrdd
 - Adleoli rhywogaethau ymledol lle maent yn peryglu cynefinoedd naturiol ac yn amharu ar gymeriad a harddwch
 - Adfer gwrychoedd a'u rheoli'n well gan ychwanegu at werth tirwedd
- Bod y tir a'r môr yn cynnal mwy o fywyd gwyllt a'u cynefinoedd³⁰
 - Gwella goroesiad rhywogaethau sydd dan fygythiad, gan gynnwys
 - Llygoden bengron y dŵr
 - Dŵr-lyriad nofiadwy (Mae Dyfrffyrdd Prydain yn bartner blaen ar gyfer y rhywogaeth hon)
 - Gwarchodfeydd natur lleol
- Gwaith adfer i leihau'r tebygolrwydd o gynefinoedd yn dirywio
 - Bydd datblygiadau'n cael eu cyflawni mewn modd sy'n cael cyn lleied â phosib o effaith ar gynefinoedd a rhywogaethau ac yn sicrhau'r cyfleoedd gorau posib iddynt
- Bod datblygiad economaidd yn parchu'r amgylchedd naturiol gan gynnwys ei elfennau diwylliannol a hanesyddol
 - Gwell dealltwriaeth o'r rhyng-gysylltiadau rhwng yr amgylchedd, yr economi ac amcanion cymdeithasol
 - Cryfhau twristiaeth gyda hawliau mynediad statudol³¹
 - Agor Ffordd Glyndŵr
 - Datblygu potensial twristiaeth gwarchodfeydd natur a llwybrau cerdded
 - Datblygu eco-dwristiaeth
- Cymru lle mae mynediad gwell i gefn gwlad a'r arfordir i'w phobl i gyd a'i hymwelwyr, gan roi mwynhad a bodlonrwydd.³²
 - Gweithredu'r Ddeddf Cefn Gwlad a Hawliau Tramwyr
 - Prosiectau Mynediad i Bawb
 - Mwy o lecynnau gwyrdd a gwarchodfeydd natur mewn trefi

20 Gweler Adrannau 3 a 4 yn gyffredinol

21 Gweler Adrannau 4.2.1, 4.2.2, 4.2.4

22 Ibid

23 Gweler Adran 4.2.1 yn gyffredinol

24 Gweler Adran 4.2.2 yn benodol

25 Gweler Adran 4.2.3 yn benodol

26 Gweler Adrannau 3, 4.2.1, 4.2.2, 4.2.3, 4.2.4

27 Gweler Adrannau 3.3 a 4.2.1

28 Gweler Adrannau 3.4 a 4 yn gyffredinol

29 Nodwedd o'r holl waith a gweler Adran 4.2.3

30 Ibid ac fel y disgrifir ymhellach yng Nghynllun Gweithredu

Datblygu Cynaliadwy Cyngor Cefn Gwlad Cymru

31 Gweler Adrannau 4.2.2, 4.2.3, 4.2.4 yn benodol

32 Gweler Adran 4.2.2 yn benodol

Crynodeb o'r Sefydliadau

Mae **Dyfrffyrdd Prydain** yn rheoli ac yn gofalu am rwydwaith 2000-milltir o gamlesi ac afonydd mordwyol ledled Cymru, yr Alban a Lloegr. Mae'n gweithio gydag ystod eang o bartneriaid yn y sectorau cyhoeddus, preifat a gwirfoddol i wella ansawdd bywyd trwy ddarparu buddiannau cymdeithasol, economaidd ac amgylcheddol.

Gwaith **CADW** yw amddiffyn a chadw treftadaeth adeiledig Cymru a hyrwyddo gwerthfawrogiad ohoni. Mae CADW yn gyfrifol am gadwraeth, cyflwyniad a hyrwyddo treftadaeth adeiledig Cymru. Mae'n sicrhau cadwraeth henebion ac adeiladau hanesyddol, yn rhoi cymorth grant i atgyweirio henebion ac adeiladau hanesyddol ac yn rheoli 129 o henebion yng Nghymru sydd dan ofal uniongyrchol y Wladwriaeth.

Cyngor Cefn Gwlad Cymru yw cynghorydd statudol y Llywodraeth ar gynnal harddwch naturiol, bywyd gwylt a'r cyfle i fwynhau cefn gwlad Cymru a dyfroedd ei glannau.

Mae **Asiantaeth yr Amgylchedd Cymru** yn rhan o Asiantaeth yr Amgylchedd Cymru a Lloegr. Mae ganddi gyfrifoldebau statudol pwysig dros reoleiddio, monitro a rheoli amgylcheddau tir, dŵr ac aer a'r prosesau sy'n effeithio arnynt. Mae ei phrif swyddogaethau yn cynnwys atal a rheoli llygredd yn integredig, rheoleiddio gwastraff, amddiffyn rhag llifogydd, adnoddau dŵr, pysgodfeydd, hamdden, cadwraeth a mordwyo.

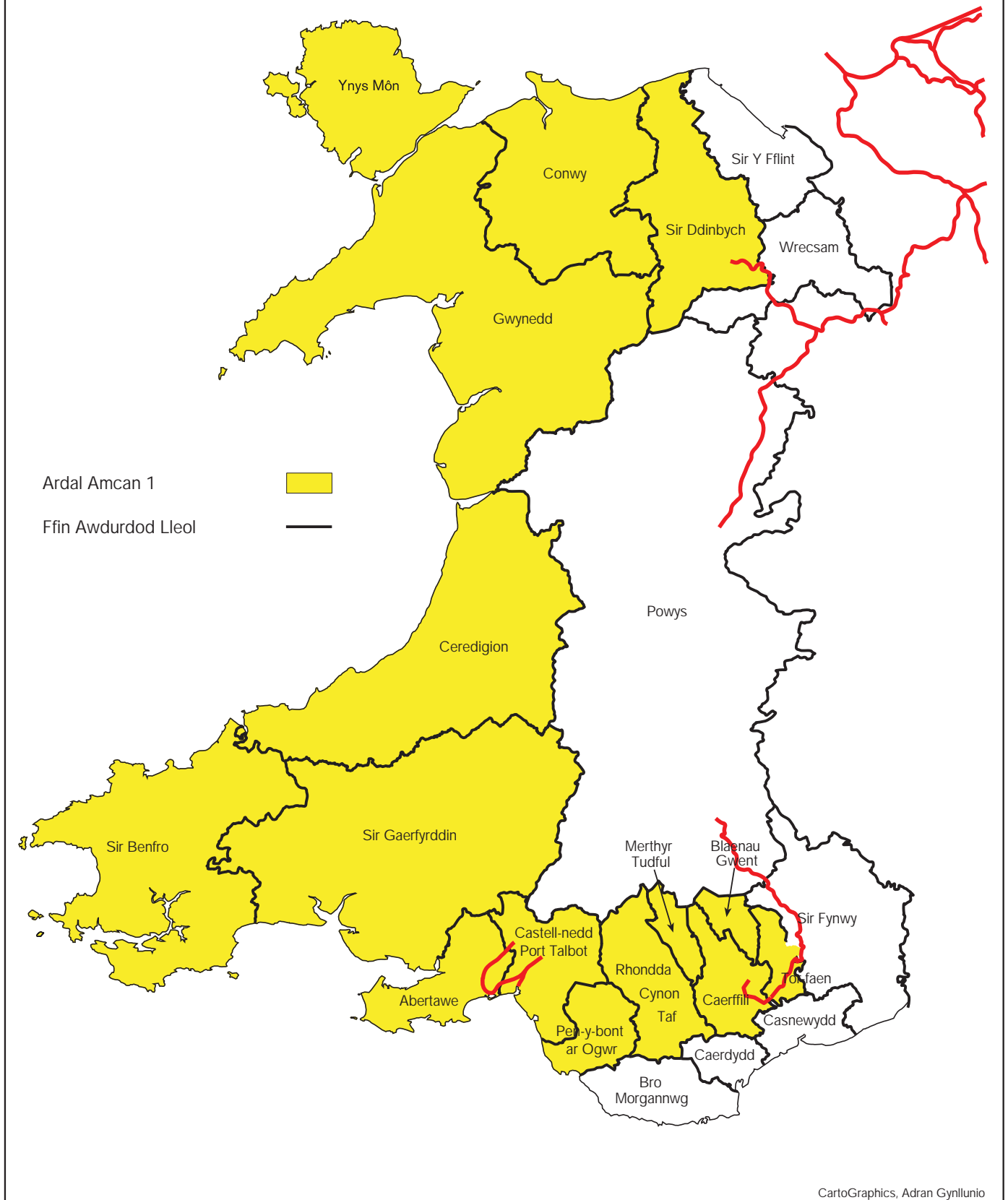
Nod **Bwrdd Croeso Cymru** yw annog ymwelwyr i ddod i Gymru ac i hybu'r gwaith o ddarparu a gwella cyfleusterau a mwynderau i dwristiaid.

Swyddogaeth **Awdurdod Datblygu Cymru** yw darparu atebion i gwmnïau yng Nghymru fel y gallant wella eu gallu i gystadlu gyda thechnoleg ac arloesedd gwell gan greu economi sy'n seiliedig ar wybodaeth.

AMLINELLIAD O'R DREFN ADFER

Prosiect	Amser cyflawni				Parhau
	Eitem	2002	2003-2005	2005 +	
Adfer Camlas Trefaldwyn					
Strategaeth Rheoli Cadwraeth	Paratoi	✓	✓		
	Gweithredu	✓	✓	✓	✓
	Asesiadau o Effaith ar yr Amgylchedd	✓	✓	✓	✓
Creu/rheoli gwarchodfeydd natur newydd	Gullsfield		✓		✓
	Erail			✓	✓
Cyflwyno a gweithredu cyfleusterau hamdden newydd	Burgedin			✓	✓
	Maesbury		✓		✓
	Llanymynech			✓	✓
	Y Trallwng		✓		✓
Gwaith peirianeg	Swydd Amwythig Cam 3a	✓			
	Swydd Amwythig Cam 3b-4a		✓		
	Swydd Amwythig Cam 4b-5b			✓	
	Powys - Arddleen		✓		
	Powys - Croesfan Maerdy Sianeli, Fyrnwy, Pontydd Dŵr Llifogydd a'r Wern, Waliau'r Bont a Ffos Gyflenwi Tannat			✓	
Adfer Camlas Mynwy ac Aberhonddu					
Asesiadau o Effaith ar yr Amgylchedd		✓	✓	✓	✓
Cam 1	Casnewydd i Dy Coch	✓	✓		
Cam 2	Marina Crindai Pîl			✓	
Cam 3	Adfer o Tŷ Coch i		✓	✓	
	Five Locks Cwmbbran				
Cam 4	Pont Ddŵr Cwmbbran			✓	
Cam 5	Cangen Crymlyn		✓	✓	
Marchnata		✓	✓	✓	✓
Monitro		✓	✓	✓	✓

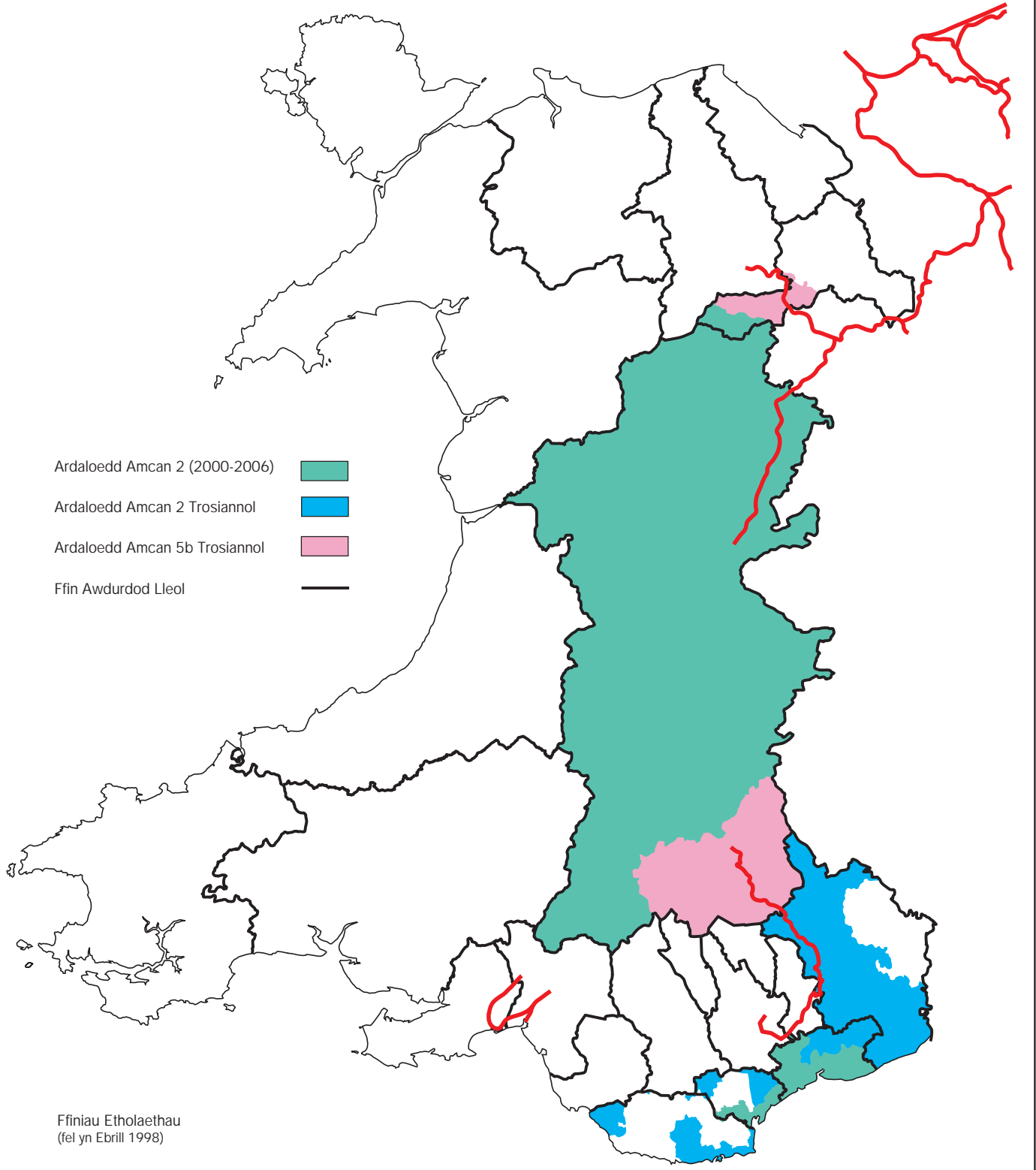
Ardal Rhaglen Amcan Un 2000-2006

CartoGraphics, Adran Gynllunio
Cynulliad Cenedlaethol Cymru

© 'Hawlfraint y Goron 2000

Ardaloedd Rhaglen Amcan Dau 2000-2006 ac Ardaloedd Rhaglen Drosiannol

Ffiniau Etholaethau
(fel yn Ebrill 1998)

Am ragor o wybodaeth:

Canolbarth a Gogledd Cymru
Bwthyn Loc Burgedin, Arddleen
Llanymynech, Powys, SY22 6RU
Ffôn 01938 590079
Ffacs 01938 590081

De Cymru
Y Lanfa, Gofilon, Y Fenni,
Mynwy, NP7 9NY
Ffôn 01873 830328
Ffacs 01873 831788